

Äktenskapsvårdens dubbla ansikten – Diakon Göran Fäldt.

Ordet terapi kommer från grekiskans *θεραπεία* *therapeia*, betjäning, vård, botande. Varje själ vill växa, växa ut, stegvis finna sin slutliga form och fullbordan. Vi talar om själen som en andlig, levande organism som lever symbiotiskt med en synlig kropp. Också äktenskapet är en symbiotisk kropp. Den kroppen behöver både inre och yttre vård – och betjäning. Vem är vårdaren, vem är tjänaren?

Skapelseakten är inte terapi

Vår tro säger oss att Gud alltid velat föreningen med människan, därför att Han är kärleken (1 Joh. 4:17; jfr Ef. 1:4). Denna kärlek är den rena kärleken, en Guds fria akt för människan, som är hans ögonsten. Han älskar gratis, alltså inte av något särskilt skäl, utan av godhet. Skapelseakten och kärleken är då inte en gudomlig själsterapi.

Gudomlig terapi för själen

Som följd av människans otillbörliga användande av sin fria vilja och avfallet från Gud, blir Guds omsorg och vilja att ändå bevara sin förening med människan en själens terapi i betydelsen helande. Själen, som konvalescent, blir kapabel att omorientera sig mot Gud sin Skapare genom en reservationslös akt av förtroende, tron på Gud. Redan innan vi väljer att tro, sträcker Gud ut sin hjälpande och botande hand, sin egen Son, den Älskade. Gud är terapeuten och överläkaren, Kyrkan vårdpersonalen!

Friheten är terapeutens medicin

Behöver själen terapi, liksom den biologiska kroppen ibland behandling? Den grundläggande själsterapin sker alltid genom nåden, som är verkningarna av Kristi kärlek (jfr Ef. 1: 19-20). Nåden i den mänskliga själen har sin motsvarighet i den biologiska kroppens hormoner. Själens sjukdomar, frånvaron av "heligheten", kan bara botas terapeutiskt genom friheten. Friheten kan inte finnas om det inte för *det mänskliga förnuftet finns ett val mellan olika handlingsalternativ*. Om kraften som verkar i det lidande tillståndet inte är något annat än viljan, saknas friheten. Friheten ligger i förnuftets val inför ett objektivet existerande fundament, en lag som är inskriven i människans hjärta och natur. Denna lag *inbjuder* människan att skilja ont från gott, Det instrument Gud Skaparen gett människan för att kunna tillgodogöra sig den fria viljans fulla kapacitet är hennes *samvete*. Det är hennes egen självreglerande terapi.

Viljan, förnuftet och samvetet

Om människan inte har en upphöjd lag, en ibland absolut norm, som hon inte skapat själv till sitt förfogande, kan hon inte använda sin frihet utan måste *påverkas* av yttre, främmande, faktorer eller *tvingas* av sig själv genom viljan. Den rena viljans primat är sektens kännetecken, det olyckliga äktenskapets gissel. Även om viljan är god är den

tvingande, och den som även med en god intention använder viljan mot sig själv eller mot andra är, medvetet eller omedvetet, tvingande, tillsluter frihetens port och hindrar helandet. Viljan åstadkommer något ja, men den "stressar ut" friheten. Det är ett mycket vanligt förekommande problem i krisande relationer, till exempel i äktenskap, att den viljestarke inte inser att han eller hon är tvingande och därför begränsar den andres andliga rörelsefrihet. En positiv sida av moderna makars ofta tredubbla arbetsbörda är därför det *jämbördiga samplanerandet* som främjar friheten. Å andra sidan är bördan ofta tung vilket visar sig i ökande sjukskrivningar i alla "högt utvecklade" samhällen. Statistiken talar sitt tydliga språk: av dem som mår psykiskt dåligt mår hustrurna och mammorna sämre än männen. I sådana förhållanden ringer varningsklockorna, en yttre, en inre. Lyssna på båda!

De äktenskap som lyckas bäst är de som förmår undvika konflikterna i den symbiotiska kroppen. Symbios betyder *samliv*. Alla får betala ett pris för ett fungerande äktenskap, men de som fördelar bördorna bäst betalar ett lägre pris. Jesus säger, "Mitt ok är skonsamt och min börda är lätt (*Matt 11:30*)". Tron och livsglädjen är en styrka vi får önska och be om för varandra. Här finns utrymmet för en hoppfull äktenskapsvård: "Herre, ge oss rätt ok till våra axlar och låt oss bära varandras bördor. Amen".